

CONCURSUL NAȚIONAL DE CHIMIE RALUCA RIPAN GALAȚI, 8-11 Iunie 2023 Ediția a XVI-a

- Pentru rezolvarea cerințelor vei utiliza Tabelul periodic care se găsește la sfârșitul variantei de subiecte. Vei folosi mase atomice rotunjite.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

Subiectul I

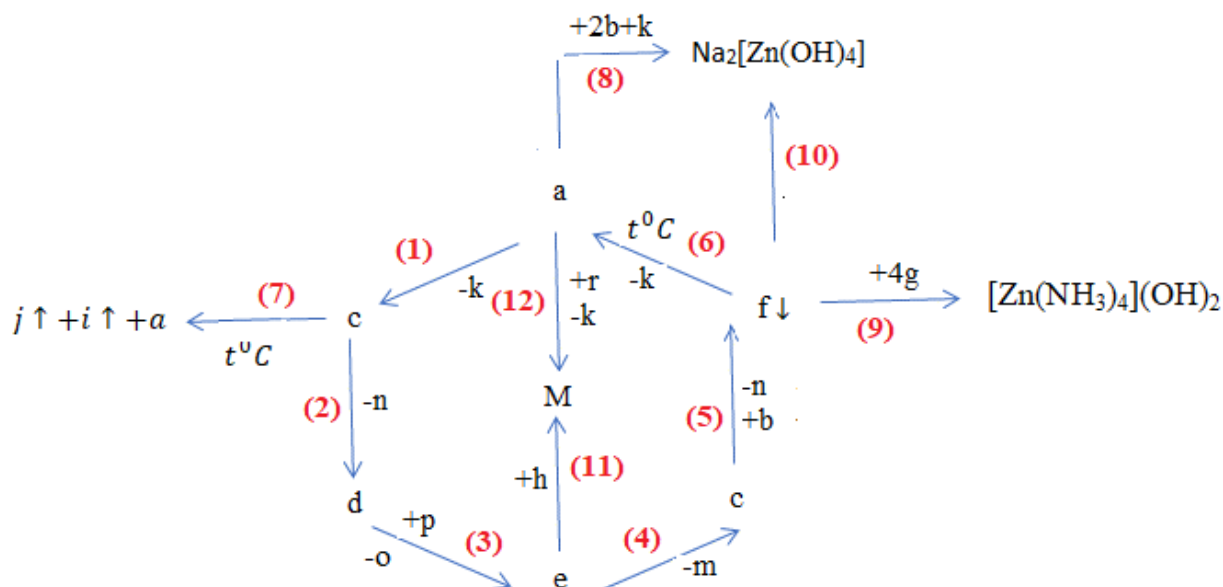
(20 de puncte)

La fiecare din următorii 10 itemi, este corect un singur răspuns. Marchează cu **X** pe foaia de concurs răspunsul corect. **Nu se admit modificări și ștersături pe foaia de concurs.**

1. Magneziul prezintă 3 izotopi cu $A = 24$, $A = 25$, $A = 26$ și are masa atomică 24,17. Izotopul cu $A = 25$ se găsește în procent de masă, 10,1%. Procentul în care se găsește izotopul cu numărul de masă $A = 24$ este:
 - a) 84,63%;
 - b) 24,62%;
 - c) 3,45%;
 - d) 86,45%;
 - e) 14,54%.
2. Din seria de substanțe gazoase: A) CH_4 ; B) NO_2 ; C) NH_3 ; D) N_2 , E) H_2 , gazul care se poate colecta într-o eprubetă poziționată cu gura în sus, este:
 - a) A;
 - b) B;
 - c) C;
 - d) D;
 - e) E.
3. Laboratorul de chimie are dimensiunile $L = 7,5$ m, $l = 5,5$ m și $h = 3,5$ m. La ora de chimie participă 29 elevi, laborantul și profesorul de chimie. Știind că aerul conține 21% oxigen (procente de volum), iar necesarul de oxigen pentru o persoană este de 0,6 L/min, volumul de oxigen care rămâne în laborator, în urma unei ore de curs (50 min.) este:
 - a) 30 318,8 L;
 - b) 29 388,75 L;
 - c) 144 375 L;
 - d) 31218,8 L;
 - e) 10 406,3 L.
4. Ordinea metodelor de separare a componentelor amestecului format din apă, sodă de rufe, ulei și nisip este:
 - a) cristalizare, decantare, filtrare;
 - b) distilare, cristalizare, filtrare;
 - c) decantare, separare (pâlnie de separare), cristalizare;
 - d) separare (pâlnie de separare), cristalizare, decantare;
 - e) separare (pâlnie de separare), decantare, cristalizare.
5. În seria de compuși (A) H_2 , (B) CH_4 , (C) NaCl , (D) NH_3 , (E) CaO sunt formați din molecule:
 - a) (A), (C), (D);
 - b) (A), (C), (E);
 - c) (B), (C), (D);

- d) (A), (B), (E);
e) (A), (B), (D).
6. Concentrația procentuală a unei soluții de acid azotic care conține 8,4% N (procente masice) este:
a) 5,29%;
b) 13,14%;
c) 63%;
d) 20%;
e) 37,8%.
7. Într-o capsulă se găsesc substanțele: naftalină, iod, clorură de sodiu, pulbere de sulf. Pot sublima din acest amestec:
a) numai naftalina și iodul;
b) numai naftalina și pulberea de sulf;
c) numai iodul și clorura de sodiu;
d) toate substanțele din amestec;
e) numai naftalina, iodul și pulberea de sulf.
8. Seria care conține numai compuși ionici este:
a) HCl, MgS, CaO, KCl;
b) CaCl₂, MgBr₂, K₂SO₄, CaCO₃;
c) CaH₂, H₂SO₃, CaCl₂, CaS;
d) CaHSO₄, MgSO₄, NaH, H₂O;
e) O₂, HBr, KI, Al₂O₃, NaOH.
9. Reactivul Schweizer este singurul solvent pentru celuloză și are formula chimică [Cu(NH₃)₄](OH)₂. Raportul de masă al elementelor din reactiv, este:
a) Cu : N : H : O = 64 : 28 : 14 : 16;
b) Cu : N : H : O = 32 : 14 : 9 : 16;
c) Cu : N : H : O = 32 : 28 : 7 : 16;
d) Cu : N : H : O = 16 : 7 : 9 : 4;
e) Cu : N : H : O = 1 : 4 : 12 : 2.
10. Un aliaj cu masa 200 g conține 84% fier, 8% cupru, restul impurități. Numărul total de electroni din cele două metale din aliaj, respectiv masa de impurități, sunt:
a) 513,375•10²² electroni, 16 mg de impurități;
b) 469,71•10²² electroni, 8 g de impurități;
c) 256,69•10²³ electroni, 80 mg de impurități;
d) 51,337•10²⁴ electroni, 16 g de impurități;
e) 43,66•10²³ electroni, 16 g de impurități.

Pentru următoarea schemă de reacții:

Se cunoaște că:

- 0,025 moli oxid **a** al unui metal divalent, M, conțin $5,7209 \cdot 10^{23}$ electroni;
- **j** este un gaz indispensabil vieții;
- **i** este dioxidul de azot;
- reactivul din reacția (1) este apa tare;
- reacțiile (2) și (4) sunt reacții de identificare a ionilor sulfură și clorură;
- **f** este un precipitat alb-gelatinos;
- în reacțiile (2) și (5) produsul secundar, **n**, este salpetru de Chile;
- **0,4 mol** dintr-un amestec echimolar care conține substanța compusă, **e**, și substanța simplă, **h**, are masa de 32 g;
- hidracidul, **p**, conține 97,26 % clor;
- **k** este un compus binar care conține în 200 molecule un număr de 1600 n^0 și 2000 p^+ și are raportul atomic al elementelor componente 2 : 1.

Se cere:

- Efectuând calculele corespunzătoare, identifică substanțele notate cu literele: M, a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, m, n, o, p, r și notează formulele chimice corespunzătoare în tabelul II.1. anexat;
- Scrive ecuațiile reacțiilor chimice corespunzătoare schemei în tabelul II.2. anexat;
- Calculează compoziția procentuală de masă a substanței $Na_2[Zn(OH)_4]$;
- Determină cantitatea de metal M, exprimată în moli, din 378 g amestec echimasic de substanță, **c**, și apă tare.

- A. Coeficientul de solubilitate al unei substanțe reprezintă masa maximă de substanță care poate fi dizolvată în 100 g de apă, la o anumită temperatură. Coeficienții de solubilitate ai KBr la 0°C și 45°C sunt 50, respectiv 80.
- Calculează concentrațiile procentuale de masă ale soluțiilor saturate de KBr la 0°C și la 45 °C.
 - 2 kg soluție de KBr saturată la 0°C se încălzesc la 45°C. Determină masa de KBr care trebuie dizolvată în cele 2 kg soluție de KBr saturată la 0°C, ca aceasta să devină saturată la 45°C.

7 puncte

- B. **Hemoglobina** este o substanță din globulele roșii ale sângelui, responsabilă cu transportul oxigenului. Știind că hemoglobina are în moleculă 4 atomi de fier și conține 0,34% Fe, procente masice:

- Determină masa molară a hemoglobinei.
- Substanța implicată în procesul de fotosinteză, clorofila, are structura similară cu a hemoglobinei. Diferența constă în faptul că în loc de fier conține magneziu. Scrie ecuațiile reacțiilor chimice posibile dintre fiecare metal menționat și: H₂O(t°C), Cl₂, HCl, H₂SO₄ (soluție diluată) și H₂SO₄ (soluție concentrată).

6 puncte

- C. **Vitriolul verde** este o substanță cristalină de culoare verde – deschis, având diferite întrebuințări: în agricultură pentru combaterea dăunătorilor, la obținerea coloranților în tăbăcărie, dezinfectant, etc. Din punct de vedere chimic este un cristalohidrat, un sulfat al fierului divalent care conține 63,309% O, procente masice.

- Determină formula chimică a cristalohidratului.
- Calculează în ce masă de apă trebuie dizolvate 27,8 g FeSO₄ • xH₂O pentru a obține o soluție de FeSO₄ de concentrație procentuală masică de 8%.
- Determină masa de cristalohidrat ce trebuie adăugată la soluția obținută la punctul b) pentru a se obține o soluție de FeSO₄ cu concentrația procentuală masică de 15%.

12 puncte

În fiecare din cele cinci eprubete, numerotate de la 1 la 5, aflate în stativul de pe masa de lucru, se găsește soluția apoasă a uneia dintre substanțele din fiecare pereche de mai jos:

- clorură de nichel sau clorură de calciu;
- azotat de zinc sau azotat de argint;
- sulfat de zinc sau azotat de fier (III);
- bromură de potasiu sau iodură de potasiu;
- azotat de plumb (II) sau azotat de amoniu.

Ordinea în care sunt prezentate perechile de substanțe este aleatorie!

Efectuează experimentele marcate în tabelul de mai jos cu semnul ✓. Pentru fiecare dintre cele 5 eprubete se utilizează câte o pipetă și doar aceea!

Eprubeta	1	2	3	4	5
1		✓	✓	✓	✓
2			✓	✓	✓
3				✓	✓
4					✓
5					

În urma reacțiilor efectuate, trece rezultatele obținute în **Tabelul 1** de pe foaia de concurs, scriind în fiecare dreptunghi corespunzător intersecției dintre coloanele și liniile tabelului, după caz:

- formula compusului chimic rezultat, marcând cu „↓” formarea unui precipitat;
- în cazul precipitatelor, precizați culoarea acestora;
- marchează cu „X” dacă nu se observă nicio schimbare.

În **Tabelul 2** din foaia de concurs scrie toate ecuațiile reacțiilor care au avut loc și pe baza cărora ai făcut identificarea substanței prezente în fiecare soluție din eprubetele notate de la 1 la 5. Marchează cu „X” dacă nu are loc nicio reacție.

Numărul lui Avogadro: $N_A = 6,022 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$.

Comisia Centrală a Concursului

Vă urează

Succes!

Subiecte elaborate de:

CHIRIAC Vlad, Universitatea de Vest din Timișoara
 BĂLAȘA Daniela, Liceul Teoretic „Ioniță Asan” Caracal
 BODESCU Adina, Liceul Teoretic „Adam Muler Guttenbrunn”, Arad
 COZMA Jeanina, Colegiul Național „Costache Negruzzi”, Iași
 CRISTEA Ines, Liceul Teoretic „Ioniță Asan”, Caracal
 DOBOȘ Mioara, Colegiul Național „I.L.Caragiale”, Ploiești
 DUMITRAȘCU Pamfilia, Colegiul Național „Alexandru Ioan Cuza”, Galați
 IGNAT Iuliana, Liceul Pedagogic “D.P. Perpessicius”, Brăila
 IONESCU Andra Manuela, Colegiul National "Costache Negri", Galați
 MITRESCU Elena, Colegiul Pedagogic „Constantin Cantacuzino”, Târgoviște
 NECHITA Carmen, Liceul Teoretic "Grigore Antipa", Botoșani
 POPESCU Steluța, Școala Gimnazială "Nanu Muscel", Câmpulung-Muscel
 SZŐCS Hajnalka, Școala Gimnazială "Elekes Vencel", Suseni

18

1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		13		14		15		16		17		18																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
1A	1	H	1.008	2A	2	He	4.003	3A	5	B	10.81	4A	6	C	12.01	5A	7	N	14.01	6A	8	O	16.00	7A	9	F	19.00	8A	10	Ne	20.18	11A	11	Na	22.99	3B	3	Mg	24.31	4B	4	Ti	47.88	5B	5	V	50.94	6B	6	Cr	52.00	7B	7	Mn	54.94	8B	8	Fe	55.85	9B	9	Co	58.93	10B	10	Ni	58.69	11B	11	Cu	63.55	12B	12	Zn	65.39	13B	13	Ga	69.72	14B	14	Ge	72.61	15B	15	As	74.92	16B	16	Se	78.97	17B	17	Br	79.90	18B	18	Kr	83.80	19B	19	K	39.10	20B	20	Ca	40.08	21B	21	Sc	44.96	22B	22	Ti	47.88	23B	23	V	50.94	24B	24	Cr	52.00	25B	25	Mn	54.94	26B	26	Fe	55.85	27B	27	Co	58.93	28B	28	Ni	58.69	29B	29	Cu	63.55	30B	30	Zn	65.39	31B	31	Ga	69.72	32B	32	Ge	72.61	33B	33	As	74.92	34B	34	Se	78.97	35B	35	Br	79.90	36B	36	Kr	83.80	37B	37	Rb	85.47	38B	38	Sr	87.62	39B	39	Y	88.91	40B	40	Zr	91.22	41B	41	Nb	92.91	42B	42	Mo	95.95	43B	43	Tc	(98)	44B	44	Ru	101.1	45B	45	Rh	102.9	46B	46	Pd	106.4	47B	47	Ag	107.9	48B	48	Cd	112.4	49B	49	In	114.8	50B	50	Sn	118.7	51B	51	Sb	121.8	52B	52	Te	127.6	53B	53	I	126.9	54B	54	Xe	131.3	55B	55	Cs	132.9	56B	56	Ba	137.3	57B	57	La	138.9	58B	58	Ce	140.1	59B	59	Pr	140.9	60B	60	Nd	144.2	61B	61	Pm	(145)	62B	62	Sm	150.4	63B	63	Eu	152.0	64B	64	Gd	157.3	65B	65	Tb	158.9	66B	66	Dy	162.5	67B	67	Ho	164.9	68B	68	Er	167.3	69B	69	Tm	168.9	70B	70	Yb	173.0	71B	71	Lu	175.0	72B	72	Hf	178.5	73B	73	Ta	180.9	74B	74	W	183.8	75B	75	Re	186.2	76B	76	Os	190.2	77B	77	Ir	192.2	78B	78	Pt	195.1	79B	79	Au	197.0	80B	80	Hg	200.6	81B	81	Tl	204.4	82B	82	Pb	207.2	83B	83	Bi	209.0	84B	84	Po	(209)	85B	85	At	(210)	86B	86	Rn	(222)	87B	87	Fr	(223)	88B	88	Ra	(226)	89B	89	Ac	(227)	90B	90	Th	232.0	91B	91	Pa	231.0	92B	92	U	238.0	93B	93	Np	(237)	94B	94	Pu	(244)	95B	95	Am	(243)	96B	96	Cm	(247)	97B	97	Bk	(247)	98B	98	Cf	(251)	99B	99	Es	(252)	100B	100	Fm	(257)	101B	101	Md	(258)	102B	102	No	(259)	103B	103	Lr	(262)	104B	104	Rf	(261)	105B	105	Db	(262)	106B	106	Sg	(263)	107B	107	Bh	(262)	108B	108	Hs	(265)	109B	109	Mt	(266)	110B	110	Ds	(281)	111B	111	Rg	(272)	112B	112	Cn	(285)	113B	113	Nh	(286)	114B	114	Fl	(289)	115B	115	Mc	(289)	116B	116	Lv	(293)	117B	117	Ts	(294)	118B	118	Og	(294)

58	Ce	140.1	59	Pr	140.9	60	Nd	144.2	61	Pm	(145)	62	Sm	150.4	63	Eu	152.0	64	Gd	157.3	65	Tb	158.9	66	Dy	162.5	67	Ho	164.9	68	Er	167.3	69	Tm	168.9	70	Yb	173.0	71	Lu	175.0
90	Th	232.0	91	Pa	231.0	92	U	238.0	93	Np	(237)	94	Pu	(244)	95	Am	(243)	96	Cm	(247)	97	Bk	(247)	98	Cf	(251)	99	Es	(252)	100	Fm	(257)	101	Md	(258)	102	No	(259)	103	Lr	(262)